

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/230/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613207212
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8613207212.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci navrhovateľky V. R., bytom X.V. XXX/XX, B. proti odporkyni Mgr. C. B., bytom Q. č. XXX, o určenie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Svidník č. k. 7C/425/2013-27 zo dňa 17.3.2014, o námietke zaujatosti takto

rozhodol:

Sudcovia JUDr. Q. K., JUDr. V. C., JUDr. P. A., JUDr. V. C., JUDr. J. W., JUDr. P. H., JUDr. V. E., JUDr. M. A., Mgr. J. V. nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 7C/425/2013.

Potvrďuje rozsudok vo výroku o určení povinnosti odporkyne prispievať na výživu navrhovateľke sumou 180,- Eur mesačne od 18.11.2013 a vo výroku o trovách konania.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa určil povinnosť odporkyne prispievať na výživu navrhovateľke mesačne sumou 180,- Eur vždy do 15.dňa v mesiaci vopred od 18.11.2013 pod následkami výkonu rozhodnutia. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal a vyslovil, že odporkyňa nemá právo na ich náhradu.

V odôvodnení poukázal na obsah návrhu navrhovateľky, ktorým sa domáhala určenia výživného z dôvodu, že je študentkou 1.ročníka bakalárskeho štúdia na W. univerzite v W.. S odporkyňou, t.j. jej matkou nežije v spoločnej domácnosti, nemá žiaden príjem a jej náklady na štúdium predstavujú 265,- Eur, ktoré špecifikovala. Následne súd poukázal na výsledky vykonaného dokazovania, stanovisko odporkyne, zistený skutkový stav vyplývajúci z pripojených listinných dôkazov, ako aj spisov Okresného súdu Svidník sp. zn. 7C/148/2010 a 19P/4/2013, citoval ust. § 62, § 77 Zákona o rodine a uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Svidník č. k. 7C/148/2010-16 zo dňa 11.11.2010 bolo manželstvo rodičov navrhovateľky rozvedené. Na čas po rozvoде súd zveril mal. A. R., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti navrhovateľky, t. j. matky a otcovi určil povinnosť prispievať na jej výživu mesačne sumou 30,- Eur dňom právoplatnosti rozsudku. Následne rozsudkom Okresného súdu Humenné č. k. 19P/4/2013-55 zo dňa 19.3.2013, súd zmenil rozsudok Okresného súdu Svidník č. k. 7C/148/2010-16 zo dňa 11.11.2010 tak, že výživné na mal. A. zvýšil zo sumy 30,- Eur na sumu 150,- Eur mesačne, ktorú povinnosť uložil otcovi maloletého dieťaťa. V čase rozvodu rodičov navrhovateľky, navrhovateľka bola plnoletá. Z potvrdenia W. univerzity v W., Fakulty humanitných a prírodných vied zo dňa 2.9.2013

vyplýva, že navrhovateľka je v školskom roku 2013/2014 študentkou 1.ročníka dennej formy štúdia. V spoločnej domácnosti žije vo B. so svojim otcom. Otec je zamestnaný na Strednej odbornej škole technickej vo B. a jeho čistý mesačný príjem za obdobie od januára do októbra 2013 bol v rozpätí od 658,50 Eur - 1041,95 Eur. Na jej požiadanie jej otec prispieva na študijné a životné potreby, pričom náklady na štúdium má navrhovateľka mesačne vo výške 265,- Eur, a to náklady na internát, cestovné, školské pomôcky, skriptá, hygienické potreby, osobné potreby a stravné.

Odporkyňa je zamestnaná v Spojenej škole internátnej v S. a jej čistý príjem za mesiac jún 2013 predstavoval 729,40 Eur, júl 2013 - 375,90 Eur, august 2013 - 533,37 Eur, september 2013 - 638,59 Eur a október 2013 - 638,59 Eur. Z jej vyjadrenia súd mal preukázať, že odporkyňa s navrhovateľkou nežije v spoločnej domácnosti od 1.1.2011, odkedy jej prispievala na výživu podľa svojich možností. Jej priemerný mesačný príjem sa pohybuje cca okolo 500,- Eur a celkom za uvedené obdobie jej poslala finančné prostriedky vo výške 2 490,- Eur. Od septembra 2013 do konca roku 2013 jej uhrádzala náklady za internát. Ďalej uviedla, že navrhovateľka sa jej sťažuje, že otec ju necháva bez peňazí i napriek tomu, že jeho príjem je asi 900,- Eur. Odporkyňa poukázala na svoje mesačné náklady cca 689,- Eur, ktoré predstavujú náklady na stravné vo výške 240,- Eur, hygienické potreby, osobné potreby, cestovné do školy, ako aj do jej zamestnania, náklady na mobilný telefón, na bývanie, ktoré tvoria réžiu na energiu, internet, ako aj na štúdium z dôvodu, že externe navštevuje K. univerzitu v T., Inštitút Q. W. v R.. Rozhodnutie o výške výživného ponechala na úvahu súdu.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľky je dôvodný z dôvodu, že navrhovateľka nežije v spoločnej domácnosti s matkou. Súd však zdôraznil, že vo vzťahu k navrhovateľke trvá vyživovacia povinnosť aj zo strany jej otca, ktorý jej podľa vyjadrenia prispieva len sporadicky, pričom navrhovateľka nemá vlastný príjem ani žiaden majetok. Právo na výživné je osobným právom dieťaťa. Výživné slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených potrieb (strava, ošatenie, obuv atď.), ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre vzdelávanie, prípravu na povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby a pod.). Vzhľadom na charakter výživného, súd považoval návrh za dôvodný, lebo nezaopatrené plnoleté dieťa musí mať pravidelný mesačný príjem na zabezpečenie svojich potrieb. Doterajší stav nezabezpečoval navrhovateľke právnu istotu, že bude mať zabezpečené výživné zo strany odporkyne. Určené výživné vo výške 180,- Eur, súd považoval za primerané odôvodneným potrebám navrhovateľky. Súd poukázal na to, že odporkyňa je vydatá. Okrem uvedeného príjmu z pracovného pomeru poberá ešte výživné na mal. A. vo výške 150,- Eur mesačne. Z tohto dôvodu súd určil výživné pre navrhovateľku od podania návrhu, t. j. od 18.11.2013 a v prevyšujúcej časti návrh zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 v spojení s § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že náhradu trov konania navrhovateľke, ktoré bola v konaní prevažne úspešná nepriznal, lebo si návrh neuplatnila.

V zákonom stanovenej lehote podala proti rozsudku odvolanie odporkyňa. Namietala odňatie možnosti konať pred súdom z dôvodu, že súd vo veci rozhodol v jej neprítomnosti. Na nariadené pojednávanie sa ospravedlnila z pracovných dôvodov. Ďalej namietala výšku určeného výživného, ktorú považovala za neprimeranú. Poukázala na to, že jej výška priemerného mesačného príjmu predstavuje 524,- Eur a z tohto príjmu má uhrádzať 180,- Eur mesačne na výživu navrhovateľky. Ďalej uviedla, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. A., o ktorú sa stará a zostávajúca suma 344,- Eur jej nepokryje ani 1 jej nutných výdavkov a nedokáže pokryť ani výdavky, ktoré súdu preukázala. Ďalej nesúhlasila s priznaním výživného od 18.11.2013. Uviedla, že pravidelne podľa svojich možností a výšky platu a nutných výdavkov poslala navrhovateľke finančné prostriedky, a to celkom 2 490,- Eur. Výživné platila podľa svojich možností a schopností i napriek tomu, že otec si neplnil vyživovaciu povinnosť voči maloletej dcére, ktorá jej bola zverená do osobnej starostlivosti a pre zanedbanie povinnej výživy bol dvakrát trestne stíhaný. Navrhla zmeniť napadnutý rozsudok a určiť výživné vo výške 80,- Eur dňom právoplatnosti rozsudku. Zároveň vzniesla námietku zaujatosti voči sudcom Okresného súdu Svidník z dôvodu, že otec navrhovateľky Ing. V. R. sa v minulosti už slovne vyhrážal, že jeho otec V. R., bytom B. sa veľmi dobre pozná s predsedom súdu vo B. a že jej ešte ukáže. Z napadnutého rozsudku má obavu,

že v jej veci nebude spravodlivo rozhodnuté, a preto žiadala, aby pojednávanie sa viedlo na Krajskom súde v Prešove.

Navrhovateľka v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že odvolanie je tendenčné, s jeho obsahom nesúhlasila. Poukázala na to, že dôvody, ktoré sú tam uvedené sú nepravdivé, zavádzajúce s úmyslom vyhnúť sa zákonnej povinnosti platiť jej výživné. Podľa jej názoru súd prvého stupňa sa náležite vysporiadal so všetkými skutočnosťami, a preto navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť. Zdôraznila, že odporkyňa by mala byť hrdá, že sa snaží v živote niečo dosiahnuť a podporovať ju v štúdiu, keďže je už študentkou 2.ročníka na W. univerzite v W. na Fakulte humanitných a prírodných vied.

K vznesenej námietke zaujatosti sa vyjadrili sudcovia Okresného súdu Svidník, ktorí zhodne uviedli, že účastníkov konania nepoznajú, sú bez pomeru k veci a účastníkom konania, a preto sa vo veci necítia byť zaujatí. Predseda súdu JUDr. M. A. vo vyjadrení k námietke zaujatosti uviedol, že Ing. V. R. poznal ako riaditeľa Strednej odbornej školy vo B., a to v období rokov asi 1986. Od tejto doby sa s ním vôbec nestretol ani nevie kde býva. Išlo o bežné stretnutie. Z tohto dôvodu sa vo veci necíti byť zaujatý, lebo účastníkov konania vôbec nepozná.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania, s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj na internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie odporkyne nie je dôvodné.

Podľa ust. § 14 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku, sudcovia sú vylúčení z pojednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o pojednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

Podľa ust. § 15a ods. 1, 2, 3 Občianskeho súdneho poriadku, účastníci majú právo z dôvodov podľa § 14 ods. 1 uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejsť a rozhodnúť.

Účastník môže uplatniť námietku zaujatosti podľa odseku 1 najneskôr na prvom pojednávaní, ktoré viedol sudca, o ktorého vylúčenie ide, alebo do 15 dní, odkedy sa mohol dozvedieť o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený.

V námietke zaujatosti musí byť uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, a kedy sa účastník podávajúci námietku zaujatosti o dôvode vylúčenia dozvedel. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti námietky zaujatosti, súd neprihliadne; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

Ustanovenia o vylúčení sudcu zabezpečujú jedno zo základných práv súdneho procesu vyplývajúceho z čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, aby vo veci konal a rozhodol nezávislý a nestranný súd. Z ust. § 14 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že sudcovia sú vylúčení z pojednávania a rozhodovania veci, ak možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti pre ich pomer k veci, k účastníkom konania alebo zástupcom účastníkov konania. Pod pomerom sudcu k účastníkom konania alebo k ich zástupcom sa rozumie akýkoľvek vzťah, ktorý môže vzbudzovať pochybnosť o nezaujatosti. Môže ísť o vzťah príbuzenský, priateľský, ale aj nepriateľský, prípadne majetkový. O zaujatosti je možné hovoriť aj pri existencii vzťahu sudcu k pojednávanej veci. O taký vzťah pôjde napr. vtedy, ak výsledok sporu môžu

ovplyvniť vzťahy konajúceho sudcu. Z predložených vyjadrení zákonnou sudkyňou JUDr. Q. K., ako aj ostatných sudcov Okresného súdu Svidník vyplýva, že sa necítia byť vo veci zaujatí, sú bez pomeru k veci, k účastníkom konania a k ich zástupcom. Uplatnená námietka tvrdenej skutočnosti týkajúca V. R. vo vzťahu k predsedovi Okresného súdu B. v konaní odporkyňou preukázaná nebola. Podľa vyjadrenia sudcu JUDr. M. A., V. R. pozná z obdobia roku 1986, odkedy o ňom nemá žiadnu vedomosť, a preto sa vo veci necíti byť zaujatý. Z uvedeného vyplýva, že uplatnená námietka zaujatosti voči sudcom Okresného súdu Svidník v danom prípade nebola opodstatnená. Zákonným sudcom je sudca, ktorému bola vec pridelená elektronicky v zmysle platného rozvrhu práce. Pre vylúčenie zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci musia byť splnené zákonné podmienky, ktoré v danom prípade splnené neboli.

Vo vzťahu k uplatnenej námietke odňatia možnosti konať pred súdom odporkyňou z dôvodu, že súd prvého stupňa vo veci rozhodol v jej neprítomnosti na základe predložených listinných dôkazov, ktorý postup nepovažovala za správny, čo v nej vzbudzovalo obavu o nezaujatosti a nestrannosti konajúceho súdu, k tomu nadriadený súd uvádza, že postup zákonného sudcu vo veci nie je dôvodom na uplatnenie námietky zaujatosti. Z obsahu spisu súd zistil, že súd prvého stupňa vo veci postupoval štandardne, keď na základe predložených listinných dôkazov, stanoviska odporkyne v konaní vo veci pojednával a rozhodol. Výsluch účastníka je len jedným z dôkazných prostriedkov, na základe ktorých súd vykonáva dokazovanie. Vedenie dokazovania, ako aj rozsah vykonávaných dôkazov je vždy vecou zákonného sudcu. Z predloženého vyjadrenia odporkyne vyplývajú všetky rozhodné skutočnosti na posúdenie dôvodnosti návrhu navrhovateľky na určenie výživného, lebo odporkyňa ponechala rozhodnutie o určenie výživného na úvahu súdu, pričom dôvodnosť podaného návrhu nenamietala. Z uvedeného vyplýva, že súd prvého stupňa na základe predložených listinných dôkazov týkajúcich najmä majetkových pomerov odporkyne, ako aj preukázaných platieb navrhovateľke, správne postupoval, ak vyhodnotil jednotlivé dôkazy a o návrhu na určenie výživného pre navrhovateľku, ktorá je odkázaná na výživu rozhodol. Nevykonanie účastníckeho výsluchu samo o sebe nevzbudzuje žiadnu dôvodnú obavu o zaujatosti zákonnej sudkyne voči odporkyňi. Týmto postupom nebolo porušené právo účastníka na súdnu ochranu, ani právo na spravodlivý súdny proces. Navyše procesný postup zákonného sudcu nie je dôvodom na vylúčenie z prejednávania a rozhodovania vo veci (§ 14 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Z tohto dôvodu vzhľadom na vznesenú námietku zaujatosti voči všetkým sudcom Okresného súdu Svidník, nadriadený súd - Krajský súd v Prešove (§ 16 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) vyslovil, že sudcovia JUDr. Q. K., JUDr. V. C., JUDr. P. A., JUDr. V. C., JUDr. J. W., JUDr. P. H., JUDr. V. E., JUDr. M. A., Mgr. J. V. nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania v predmetnej veci i napriek tomu, že zákonným sudcom je JUDr. Q. K.. Námietka zaujatosti smerovala voči všetkým sudcom a týkala sa najmä predsedu Okresného súdu B..

K veci samej odvolací súd uvádza, že oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvého stupňa.

K odvolaniu odporkyne uvádza, že výživné je osobným právom dieťaťa. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Z predložených vyjadrení odporkyne, vrátane preukázaných majetkových pomerov, ako aj preukázaných finančných prostriedkov, ktorými prispela odporkyňa na výživu navrhovateľke od 1.1.2011 vyplýva, že celkom to predstavuje sumu 2 490,- Eur, čo predstavuje 70,- Eur mesačne a následne v roku 2013 od septembra do decembra 2013 zaplatila mesačne po 45,- Eur, ako poplatok za ubytovanie. S prihliadnutím na tieto platby, odvolací súd zohľadnil, že vzhľadom na určenú výšku výživného súdom prvého stupňa v rozsahu 180,- Eur mesačne, ako aj preukázané náklady navrhovateľkou na štúdium na vysokej škole, len sporadické platenie výživného odporkyňou priemerne vo výške 70,- Eur za obdobie 2011, 2012 a 2013 do 31.8.2013, následne ešte platba navyše za internát za september - december 2013 á 45 Eur, nepredstavuje výšku určeného výživného ani uhrádzania všetkých nevyhnutných nákladov, ktoré navrhovateľka má spojené s prípravou na budúce povolanie. Zákonná vyživovacia povinnosť rodičov k deťom trvá do času, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Z uvedeného vyplýva, že doposiaľ nezanikla vyživovacia povinnosť obom rodičom navrhovateľky,

tzn., že súd prvého stupňa túto skutočnosť správne posúdil aj správne podotkol, že naďalej zostáva vyživovacia povinnosť otca voči navrhovateľke bez ohľadu na to, že navrhovateľka s ním žije v spoločnej domácnosti. Je nesporné, že navrhovateľka potrebuje mať mesačne finančné prostriedky na úhradu nevyhnutných odôvodnených potrieb spojených s prípravou na budúce povolanie, ako aj osobných potrieb, lebo výživné nezahŕňa len úhradu odôvodnených potrieb spojených s ošatením, stravou, ale aj úhradu odôvodnených potrieb spojených s voľnočasovými aktivitami, uspokojovaním nákladov na osobný rast a pod.. Určenie výživného pre navrhovateľku od podania návrhu je v súlade s ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine.

K požiadavke odporkyne, aby odvolací súd vo veci nariadil pojednávanie, odvolací súd uvádza, že postupom súdu prvého stupňa, ktorý vo veci rozhodol v neprítomnosti odporkyne na základe jej predloženého ospravedlnenia, stanoviska k návrhu, ako aj ponechania výšky výživného na rozhodnutie súdu, bol správny. Súd vychádzal z preukázaných skutkových zistení, ktoré vyhodnotil v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúcou z ust. § 132 Občianskeho súdneho poriadku. Ani pred odvolacím súdom by vykonanie výsluchu odporkyne nemalo za následok zmenu rozhodnutia z dôvodu, že určenie výšky výživného vo výške 180,- Eur mesačne na plnoletú navrhovateľku, ktorá študuje na vysokej škole je primerané, zodpovedá odôvodneným pomerom navrhovateľky, ktorá má právo podieľať sa na takej životnej úrovni, akú majú jej rodičia. Súd prvého stupňa správne vychádzal z priemerného mesačného príjmu odporkyne vo výške 689,- Eur, pričom zohľadnil jej ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči mal. A., na ktorú prispieva jej otec mesačne sumou 150,- Eur. Aj z ospravedlnenia z neúčasti na súdnom pojednávaní, pri ktorom došlo k rozhodnutiu vo veci samej vyplýva, že odporkyňa súhlasila s návrhom na určenie výživného, pričom výšku ponechala na úvahu súdu.

Obsahom základného práva zaručujúceho práva každého, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, nie je povinnosťou súdu vyhovieť akejkolvek jeho žiadosti na odročenie pojednávania. Posúdenie opodstatnenosti tzv. dôležitého dôvodu pre odročenie pojednávania vyplývajúceho z ust. § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku patrí v každom konkrétnom prípade do výlučnej právomoci konajúceho súdu. Nevykonanie výsluchu účastníka ako jedného z dôkazných prostriedkov nie je postupom, ktorým by súd odňal možnosť konať pred súdom. Z tohto dôvodu ani táto namietaná skutočnosť nebola opodstatnená.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok vo vyhovujúcom výroku o určení povinnosti odporkyne prispievať na výživu navrhovateľke mesačne sumou 180,- Eur od 18.11.2013, ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny v súlade s ust. § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a zásadou úspechu navrhovateľky v odvolacom konaní, ktorej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, lebo návrh na priznanie predložený nebol i napriek tomu, že v odvolacom konaní bola úspešná. Z obsahu spisu jej iné trovy odvolacieho konania nevyplývajú (§ 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.